

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA
Z DZIECKIEM PRZEJAWIAJĄCYM
ZACHOWANIA AGRESYWNE
W PRZEDSZKOLU
SAMORZĄDOWYM NR 26
W KIELCACH**

Kielce, dnia 15.02.2024 r.

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1604).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny Art.26 Kodeksu karnego (Dz.U.2024 r. poz.17).

I. CELE PROCEDURY

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych przedszkola
- w sytuacjach trudnych; zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych;
- eliminowanie u dzieci negatywnego obrazu samego siebie, stwarzanie poczucia pewności siebie, zapewnianie równowagi emocjonalnej; ułatwienie nawiązywania kontaktów społecznych;
- ustalenie zasad reagowania na zachowania niepożądane;
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym.

II. FORMY DZIECIĘCEJ AGRESJI

Agresja fizyczna – polega na ataku fizycznym bądź obronie. Jej przyczyną często bywa konflikt o zabawkę lub pomysł na zabawę. Przejawia się zarówno biciem, kopaniem, szczypaniem, gryzieniem, jak i wrywaniem sobie zabawki, popychaniem, rzucaniem i niszczeniem przedmiotów.

Agresja werbalna – polega na konfrontacji słownej związanej z wyzwiskami, a także z obwinianiem, skarżeniem, lamentowaniem. Są to także: kłótnie, obraźliwe słowa, prowokowanie.

Agresja pośrednia (cicha) – występuje wtedy, gdy dziecko wyłącza się z komunikacji, świadomie ignoruje i wyraża przesadnie brak zainteresowania innymi dziećmi. Sygnalizuje antypatię i broni się przed kontaktem społecznym, przygotowuje w tajemnicy przykry dowcip.

Agresja relacji – może prowadzić do wykluczenia z grupy pewnych osób, przedstawienia siebie w lepszym świetle oraz narzucania komuś swojej woli.

Zachowania agresywne dziecka to także:

- opór wobec rodzica/nauczyciela;
- niszczenie przedmiotów własnych i cudzych;
- przesadne żądanie zainteresowania oraz uwagi ze strony innych;
- przeszkadzanie innym dzieciom;
- wybuchowość;
- żądanie natychmiastowego zaspokojenia potrzeb;
- krzyki i groźby wobec innych dzieci.

III. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI WYSTĄPIENIA ZACHOWANIA AGRESYWNEGO U DZIECKA

1. Nauczyciel oraz pracownik administracji i obsługi przedszkola zobowiązany jest do przeciwstawiania się przejawom agresji ze strony wychowanków.
2. Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa i opieki wszystkim wychowankom, a także sobie. Nauczyciel w takiej sytuacji prosi o pomoc innego pracownika przedszkola i ustala, kto będzie sprawował opiekę nad grupą, osobą poszkodowaną oraz dzieckiem wykazującym agresywne zachowanie.
3. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego następuje poprzez rozmowę z dzieckiem, odwrócenia jego uwagi, zaproszenie do kącika wyciszeń, zaproponowanie innej aktywności.
4. Reakcja wobec przejawów agresji powinna być adekwatna do skali zagrożenia powodowanego agresją, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju sprawcy.
5. Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim wychowankom, a także sobie. Reakcja powinna być stanowcza, a przekaz słowny prosty i jasny.
6. Po zdarzeniu wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne mającą na celu opisanie zdarzenia, odwołanie do kodeksu grupowego w celu ustalenia poprawnego zachowania, uzyskanie od dziecka informacji o zrozumieniu przebiegu rozmowy i oczekiwania nauczyciela.
7. Osoba podejmująca interwencję, niebędąca wychowawcą grupy, do której uczęszcza agresywny wychowanek, informuje o zdarzeniu wychowawcę.
8. Wychowawca przeprowadza rozmowę z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne mającą na celu opisanie zdarzenia, odwołanie do kodeksu grupowego w celu ustalenia poprawnego zachowania, uzyskanie od dziecka informacji o zrozumieniu przebiegu rozmowy i oczekiwania nauczyciela.
9. Fakt agresywnego zachowania dziecka powinien być odnotowany, np. w zeszycie korespondencji z rodzicami oraz zgłoszony bezpośrednio rodzicowi/prawnemu opiekunowi odbierającemu w danym dniu dziecko z przedszkola. Aby zapewnić komfort, rozmowa ta powinna odbyć się w ustronnym miejscu.

10. O sytuacji związanej z agresywnym zachowaniem dziecka nauczyciel powiadamia dyrektora.
11. Jeśli zachowanie wychowanka wiąże się z uszkodzeniem ciała innego dziecka, nauczyciel ma obowiązek poinformować rodziców dziecka poszkodowanego o zaistniałej sytuacji.
12. W przypadku powtarzających się sytuacji dyrektor przy udziale nauczycieli przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przejawiającego zachowania agresywne, z przebiegu której spisana zostaje notatka służbowa.

IV.ROZPOZNANIE PRZYCZYN I ŹRÓDEŁ MAJĄCYCH WPLYW NA ZACHOWANIE DZIECKA, WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA

Osoba podejmująca działania zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów dziecka:

- 1) Doprowadza do rozwiązania konfliktu między dziećmi poprzez opis zdarzenia przez obydwie strony, nazwanie emocji, podjęcie próby negocjowania rozwiązania.
- 2) Obserwuje zachowania dziecka w celu egzekwowania ustaleń i zapewnienia bezpieczeństwa innym dzieciom; zapisuje swoje obserwacje w dokumentacji obserwacji pedagogicznych.
- 3) Dokonuje wstępnej diagnozy i ustalenia przyczyny powtarzających się zachowań niepożądanych, w tym agresywnych, na podstawie poczynionych obserwacji rozmów z rodzicami.
- 4) Wraz z psychologiem przeprowadza zajęcia/pogadankę z dziećmi.
- 5) Wychowawca dziecka sprawiającego trudności wychowawcze podejmuje działania w toku bieżącej pracy mające na celu eliminację trudności i rozwiązanie problemów dziecka.
- 6) Powiadamia dyrektora, pedagoga o potrzebę objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

V.WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM RODZINNYM

- 1) Nauczyciel powinien zaprosić rodziców/opiekunów prawnym do rozmowy, aby omówić obawy i problemy dotyczące zachowania dziecka. Powinien przedyskutować

z nimi swoje spostrzeżenia, aby dowiedzieć się więcej o sytuacji w domu, a także aby zebrać dodatkowe informacje na temat dziecka.

- 2) Nauczyciel powinien regularnie komunikować się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, aby podzielić się swoimi obserwacjami dotyczącymi zachowania i trudności wychowawczych. Może również zaproponować konkretne strategie i techniki, które mogą pomóc dziecku radzić sobie z problemami.
- 3) Wychowawca, wraz z rodzicami/opiekunami prawnymi, powinien dokładnie przeanalizować przyczyny zachowań agresywnych i trudności wychowawczych dziecka. Mogą to być różne czynniki, takie jak problemy emocjonalne, trudności w nauce, niska samoocena, niewłaściwa komunikacja w domu itp. Wspólna analiza pozwoli na lepsze zrozumienie problemu i opracowanie adekwatnych działań.
- 4) Razem z rodzicami/opiekunami prawnymi, nauczyciel powinien opracować plan działania mający na celu zaradzenie problemom. Powinien być to plan indywidualny, uwzględniający unikalne potrzeby i możliwości dziecka. W planie powinny znaleźć się konkretne cele i metody wychowawcze, które będą skupiać się na rozwijaniu pozytywnych umiejętności komunikacyjnych, emocjonalnych i społecznych dziecka.
- 5) Nauczyciel powinien monitorować postępy dziecka podczas realizacji planu działania i regularnie informować rodziców/opiekunów prawnym o jego wynikach. Dodatkowo, należy ustalić, jakie działania podejmować w przypadku wystąpienia nowych trudności i jak skorygować podejście wychowawcze.
- 6) O agresywnych zachowaniach dziecka, braku współpracy rodziców w eliminowaniu tych zachowań, a także braku zamiaru poddania go obserwacji przez specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznej, dyrektor powinien poinformować Sąd Rodzinny, który jest uprawniony do wydawania zarządzeń w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka, w tym do zobowiązania małoletniego do określonego postępowania (np. do właściwego zachowania w przedszkolu) oraz rodziców do określonego działania, np. do współpracy z placówką, poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub inną instytucją- art.109 §1 i §2 pkt 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

VI.DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE PRZEDSZKOLA

1. Na początku roku szkolnego wychowawcy grup omawiają z rodzicami wszystkich dzieci wzajemne relacje między przedszkolem a środowiskiem rodzinnym dziecka,

przedstawiają prawa i obowiązki w zakresie współdziałania w procesie wychowawczym oraz zakres odpowiedzialności za zachowanie dziecka.

2. Nauczyciele realizują zajęcia na temat wartości, stwarzają sytuacje edukacyjne, wykorzystując aktywizujące metody pracy, dzięki którym dzieci poznają wartości, uczą się je rozumieć i stosować.
3. Nauczyciele tworzą klimat wychowawczy zapewniający dzieciom bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne.
4. Nauczyciele poprzez zabawy kształtują inteligencję emocjonalną w zakresie rozpoznawania emocji i radzenia sobie z nimi; kształtują świadomość siebie - swoich zainteresowań, upodobań, woli, wzmacniają samoocenę, uczą zasad przebywania w grupie, zachęcają do wyzwań i podejmowania zadań.

VII. OSOBY PODLEGAJĄCE PROCEDURZE

Do przestrzegania niniejszej procedury zobowiązani są dyrektor, nauczyciele i pracownicy Przedszkola Samorządowego nr 26 w Kielcach oraz rodzice dziecka bądź jego prawni opiekunowie.

Dyrektor Przedszkola
mgr Izabela Lawrenc

Załącznik nr 1

Kielce, dnia

Wyrażam zgodę na zastosowanie wobec mojego dziecka

.....
(imię i nazwisko dziecka)

poniższej procedury wychowawczej w przypadku wystąpienia u dziecka zachowań agresywnych zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwa jego samego, innych dzieci lub nauczycieli.

1. Polecenie ustne powtórzone w razie potrzeby.
2. Próba podjęcia wykonania prośby razem z dzieckiem (bycie blisko, wzięcie dziecka za rękę).
3. Odsunięcie/wyciszenie dziecka w sytuacji problemowej - prośba, by dziecko chwilę odpoczęło na krzeselku, bądź wyprowadzenie z sali i pozostanie poza grupą pod opieką dorosłego do czasu, gdy dziecko się uspokoi.
4. Przytrzymanie dziecka np. za rękę.
5. Holding - trzymanie dziecka w uścisku, całkowite zabezpieczenie osób znajdujących się wokół przed kopnięciem czy biciem przez dziecko.

.....
(podpis rodziców/prawnych opiekunów)